

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Veroniky Juříčkové a soudců Filipa Dienstbiera a Petra Šuránka v právní věci žalobce: **M. M.**, zastoupený Mgr. Petrem Václavkem, advokátem, sídlem Opletalova 1417/25, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, **za účasti**: S. K., proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 5. 2024, č. j. OAM-15590-37/PP-2023, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 3. 9. 2024, č. j. 13 A 22/2024-72,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobce **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV. Osoba zúčastněná na řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení případu

[1] Rozhodnutím označeným v záhlaví tohoto usnesení žalovaný zamítl dle § 87e odst. 1 písm. f) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), žalobcovu žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu na území České republiky rodinného příslušníka občana Evropské unie, a to pro důvodné nebezpečí, že by mohl závažným způsobem narušit veřejný pořádek. Podle § 87e odst. 4 zákona o pobytu cizinců byla žalobci stanovena lhůta k vycestování z území České republiky v délce 35 dnů od právní moci rozhodnutí.

[2] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu, kterou Městský soud v Praze rozsudkem označeným v záhlaví zamítl.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku městského soudu kasační stížnost, jejíž přijatelnost spatřuje v nezákonnosti napadeného rozsudku, která má z pohledu stěžovatele zcela zásadní dopad do jeho hmotněprávního postavení a postavení rodinných příslušníků.

[4] Dle stěžovatele bylo ve správním řízení porušeno jeho právo seznámit se s utajovanými skutečnostmi alespoň v rozsahu nebo podobě, které nezmaří účel jejich utajení (§ 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád). Žalovaný sám neprovedl nezávislé posouzení, zda seznámení stěžovatele s utajovanou informací může účel utajení ohrozit, a vycházel toliko z názoru policie. Z tohoto důvodu je dle stěžovatele nepřezkoumatelné jak rozhodnutí žalovaného, tak napadený rozsudek městského soudu, který se pochybením žalovaného nezabýval. Stěžovatel v této souvislosti odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 3. 2024, č. j. 8 Azs 17/2024-39, který dle jeho názoru představuje názorový posun v otázce seznamování účastníka s utajovanými skutečnostmi oproti tomu, jak byla posouzena jeho předchozí žádost o přechodný pobyt a správními soudy přezkoumána zákonnost tehdejšího zamítavého správního rozhodnutí. Stěžovatel s odkazem na tentýž rozsudek také namítl, že obsah utajovaných informací *de facto* „prošel“ médií a veřejným prostorem, a tedy mu není zřejmé, proč nemohl být s těmito informacemi seznámen alespoň v omezeném rozsahu nebo modifikované podobě. Stěžovatel spatřuje porušení § 36 odst. 3 správního řádu také v tom, že mu ani v obecné rovině nebylo sděleno, jaké skutečnosti z utajovaných informací vyplývají. Stěžovatel poukázal na obsah úředního záznamu ve správním spisu, který obecně popisuje obsah utajovaných informací, avšak toto obecné shrnutí označil za nedostatečné, nekonkrétní a neurčité (s ohledem na veřejnou známost a vysoký počet osob, s nimiž se stýká), neumožňující mu efektivní obranu. Nesouhlasil proto se závěrem městského soudu, že byl s utajovanými informacemi seznámen v dostatečné míře.

[5] Dále uvedl, že nemůže účinně oponovat hodnocení městského soudu stran věrohodnosti, přesvědčivosti, ověřitelnosti, relevance a individualizace utajovaných informací. Proto požádal Nejvyšší správní soud, aby tyto otázky znovu vyhodnotil, neboť vzhledem k nevědomosti o jakémkoli vlastním závadovém jednání se stěžovatel neztotožňuje s předestřeným sdělením o povaze utajovaných informací. Stěžovatel taktéž poukázal na jím doložený novinový článek, ze kterého dle jeho názoru vyplývá, že utajované informace měla za policii vypracovat osoba trestně stíhaná za zneužití úřední pravomoci, což ovšem městský soud v napadeném rozsudku vyloučil.

[6] Stěžovatel namítl také absenci skutečného, dostatečně závažného a aktuálního ohrožení některého ze základních zájmů společnosti, které jedině může bránit jeho pobytu a volnému pohybu na území členských států Evropské unie. Uvedl, že ze záznamu ve správním spisu vyplývá, že utajované informace se převážně nevztahují přímo k jeho osobě, ale k chování a jednání osob, s nimiž byl ve styku. Dále poukázal na to, že pouhé porušení pravidel pobytu na území České republiky nemůže dosahovat takové intenzity, aby představovalo nebezpečí ohrožení veřejného pořádku.

[7] Městský soud dle stěžovatele pochybil také v závěru o dostatečně zjištěném skutkovém stavu. Stěžovatel v řízení navrhoval provést vlastní (účastnický) výslech za účelem objasnění rozsahu a povahy péče o nezletilou dceru a dopadu hrozícího zamítavého

pokračování

rozhodnutí na ni. Zejména ve vztahu k nezletilé dceři měl žalovaný povinnost zjistit skutkový stav bez důvodných pochybností. Žalovaný však dle stěžovatele provedení výsledku obešel tím, že vycházel ze záznamu o podání vysvětlení, které stěžovatel učinil na cizinecké policii. Tento záznam však nelze použít ve správním řízení jako důkaz. Stěžovatel pak nesouhlasil ani s hodnocením městského soudu, že záznam byl užit pouze k porovnání podkladů. Stejně tak žalovaný dostatečně nezjistil skutkový stav co do stěžovatelem tvrzené blízké, úzké a stále osobní vazby s osobou zúčastněnou na řízení (družkou) tím, že v řízení neprovedl ani její výsledky.

[8] Stěžovatel pak zpochybnil také závěr o přiměřenosti zásahu do jeho soukromého a rodinného života, jakož i soukromého a rodinného života nezletilé dcery a družky. Závěry žalovaného navíc diskvalifikují stěžovatele z možnosti získání jakéhokoli pobytového oprávnění a staví ho do nejisté pobytové situace, neboť lze předpokládat, že i další podané žádosti budou zamítnuty. Nelze vyloučit, že mu bude zrušeno i krátkodobé vízum, případně mu nebude vydáno vízum nové. Pokud žalovaný a městský soud založili závěr o přiměřenosti zásahu zejména na skutečnosti, že se jedná o důsledek jednání samotného stěžovatele, jde o poměření paušální, u něhož nebyly v rozporu s judikaturou vymezeny protichůdné zájmy a nebyla mezi nimi hledána spravedlivá rovnováha. Stěžovatel zdůraznil skutkový posun, k němuž došlo oproti stavu hodnocenému při rozhodování o dřívější žádosti, neboť nyní nově žije v trvalém partnerském vztahu s občankou České republiky, vůči níž nebyla přiměřenost zásahu posuzována, resp. byla žalovaným i městským soudem posouzena nedostatečně. Stěžovatel rovněž (stejně jako dříve v podané žalobě) poukázal na integraci na území a důsledky spojené s nutností území opustit. V závěru stěžovatel opětovně upozornil na nutnost hledat spravedlivou rovnováhu mezi veřejným zájmem a nejlepším zájmem dítěte.

[9] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti podrobně vypořádal s jednotlivými kasačními námitkami, přičemž uzavřel, že v daném případě na základě obsahu utajovaných informací převážil zájem státu na ochraně bezpečnosti a předcházení kriminality nad právem stěžovatele na ochranu jeho soukromého a rodinného života.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[10] Podle § 104a odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), Nejvyšší správní soud odmítne pro nepřijatelnost kasační stížnost ve věci, v níž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, jestliže svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

[11] Kritéria přijatelnosti kasační stížnosti Nejvyšší správní soud vymezil již v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS. Kasační stížnost je přijatelná v případech, k nimž se judikatura doposud nevyjádřila, v nichž existuje judikatura rozporná (nejednotná), nebo je potřeba učinit judikaturní odklon. Dále je kasační stížnost přijatelná rovněž v případech zásadního pochybení krajského soudu, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[12] Nejvyšší správní soud současně předesílá, že přijatelnost kasační stížnosti nezakládá bez dalšího ani skutečnost, že správní orgán a následně správní soud v řízení posuzoval utajované informace. *„Nevyhovění žádosti stěžovatele s odkazem na utajované informace automaticky neznamená, že by měla mít řešená věc rozpoznatelný dopad nad rámec*

konkrétního případu. Z ničeho nevyplývá, že pokud bylo v řízení pracováno s utajovanými informacemi, měl by Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu vždy přezkoumat v plném rozsahu rozsudkem. V souladu se smyslem institutu přijatelnosti kasační stížnosti však posoudí to, zda se krajský soud při hodnocení utajovaných informací nedopustil hrubého pochybení, které by mělo dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele“ (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 11. 2024, č. j. 8 Azs 99/2024-61, bod 24).

[13] Poté, co se Nejvyšší správní soud sám seznámil s obsahem utajovaných informací, o něž se v dané věci opírají důvody zamítnutí stěžovatelovy žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu, uvádí, že se městský soud při jejich posuzování a hodnocení nedopustil žádného pochybení, které by mělo za následek přijatelnost kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud neshledal ani jiná zásadní pochybení městského soudu, která by přijatelnost kasační stížnosti zakládala.

[14] Nejvyšší správní soud předesílá, že stěžovateli se dostalo věcného posouzení řady shodně uplatněných námitek již v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 1. 2023, č. j. 7 Azs 289/2022-49. V něm Nejvyšší správní soud přezkoumával dřívější stěžovatelův případ o jím podané obdobné žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu, která byla taktéž zamítnuta pro důvodné nebezpečí, že by stěžovatel mohl závažným způsobem narušit veřejný pořádek. Po seznámení se s obsahem utajovaných informací městský soud (stejně jako žalovaný) postupoval v souladu s dřívějším rozsudkem, z jehož závěrů vycházel (viz bod 20 citovaného rozsudku). Zároveň dospěl ke správnému závěru, že i nové utajované informace naplnily zákonné a judikaturou vymezené požadavky, a tedy na jejich podkladě lze ve spojení s předešlými utajovanými informacemi nadále učinit závěr o důvodném nebezpečí narušení veřejného pořádku ze strany stěžovatele. Ke snaze stěžovatele znevěrohodnit utajované informace tvrzením, že je měla za příslušný orgán vypracovat osoba trestně stíhaná za zneužití úřední pravomoci, již městský soud stěžovateli vysvětlil, že žádná z osob uváděných ve stěžovatelem odkazovaném novinovém článku nebyla za zpracování utajovaných informací zodpovědná a z ničeho neplyne, že by se na jejich zpracování podílela (viz bod 25 napadeného rozsudku).

[15] Rovněž k námitce absence skutečného, dostatečně závažného a aktuálního ohrožení některého ze základních zájmů společnosti lze odkázat na závěry obsažené v dřívějším rozsudku č. j. 7 Azs 289/2022-49 (bod 20) vydaném ve věci stěžovatele, kde Nejvyšší správní soud uvedl, že z utajovaných skutečností vyplývá k jeho osobě dlouhodobé (nikoli jednorázové či nahodilé) jednání a udržování kontaktů s osobami z kriminálního prostředí. Lze doplnit, že stěžovatel se s těmito osobami nejenom dlouhodobě stýká, ale ve prospěch těchto osob rovněž jedná, což žalovaný stěžovateli v obecné rovině sdělil již v průběhu správního řízení. Je tedy zjevné, že důvodem neudělení přechodného pobytu nebyl pouhý kontakt s těmito osobami, či dokonce pouhé porušení povinností plynoucích ze zákona o pobytu cizinců, jak se pokouší argumentovat stěžovatel.

[16] Také výkladem § 36 odst. 3 správního řádu a otázkou možného seznámení účastníka správního řízení s písemnostmi uchovávanými mimo správní spis z důvodu jejich utajení se Nejvyšší správní soud opakovaně zabýval (např. rozsudek ze dne 7. 2. 2022, č. j. 10 Azs 438/2021-47, č. 4328/2022 Sb. NSS, body 9 až 27, nebo rozsudek ze dne 8. 3. 2023, č. j. 10 Azs 12/2023-67, body 34 až 40) a městský soud v souladu s touto judikaturou postupoval. V napadeném rozsudku městský soud v souladu s touto

pokračování

judikaturou správně upozornil, že žalovaný nebyl povinen vyžadovat další vyjádření původce utajovaných informací k otázce možného seznámení stěžovatele s těmito informacemi, neboť takové vyjádření bylo obsaženo přímo v utajovaných informacích (bod 30 napadeného rozsudku). Dále městský soud uvedl, že utajované informace se zakládají na zjištěních plynoucích z operační činnosti, a stěžovatel proto nemohl být z tohoto důvodu seznámen ani s jejich určitými částmi (bod 32 napadeného rozsudku). K námitce chybějícího vlastního vyhodnocení sdělitelnosti utajovaných informací ze strany žalovaného pak městský soud uvedl, že seznámení žalobce s utajovanými informacemi ve větší míře by již zmařilo jejich utajení (bod 30 napadeného rozsudku). Tyto závěry nejsou v rozporu s dosavadní judikaturou.

[17] Jde-li o odkaz stěžovatele na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 3. 2024, č. j. 8 Azs 17/2024-39, ani v něm obsažené závěry nelze považovat za rozporné s dřívější judikaturou, či za stěžovatelem naznačovaný judikurní posun. Z označeného rozsudku vyplývá toliko to, že správní orgán může podle § 36 odst. 3 správního řádu přistoupit k seznámení účastníka řízení, o jehož právním nároku se rozhoduje, s utajovanou informací, i když původce informace sdělí, že by to zmařilo účel utajení. Posouzení, zda seznámení účastníka řízení s utajovanou informací může ohrozit účel utajení, či nikoli, je v takovém případě na správním orgánu, který vede správní řízení. Citovaný rozsudek ovšem nadále vychází z toho, že je vždy třeba ve vztahu k celému obsahu utajované informace vážit, co a v jaké podobě lze účastníkovi sdělit, přičemž připouští, že u některé informace či její části to může být zřejmé již podle jejího obsahu (bod 28). Neplyne z něj tedy povinnost žalovaného obsáhle odůvodňovat, jak seznámení účastníka řízení s utajovanou informací může ohrozit účel utajení, neboť samo toto odůvodnění by v některých případech mohlo účel utajení ohrozit. Citovaný rozsudek se nadto zabýval situací, kdy účastník nebyl seznámen ani s informacemi dostupnými z veřejně dostupných zdrojů. To ovšem nebyl případ stěžovatele, jak městský soud správně poukázal v bodě 32 napadeného rozsudku (obsah poukazovaných novinových článků v posuzovaném případě neodpovídal obsahu utajovaných informací).

[18] K námitkám nedostatečně zjištěného skutkového stavu ohledně zásahu do soukromého a rodinného života a nejlepšího zájmu dítěte, stejně jako ve vztahu k námitce nepřiměřenosti tohoto zásahu a nalézání spravedlivé rovnováhy mezi zájmem dítěte a zájmem veřejným Nejvyšší správní soud uvádí, že i těmito otázkami se ve své rozhodovací činnosti opakovaně zabýval. V této souvislosti odkazuje např. na rozsudek ze dne 17. 8. 2020, č. j. 1 Azs 260/2020-27 (ke zjišťování skutkového stavu body 28 a 29, k vlastnímu posouzení přiměřenosti body 35 a 36, k nemožnosti absolutizovat nejlepší zájem dítěte body 33 a 39), jakož i dřívější judikaturu v něm uvedenou. Závěry městského soudu nejsou s touto judikaturou v rozporu. Nejvyšší správní soud opakovaně zdůrazňuje (viz též bod 36 citovaného rozsudku), že posouzení přiměřenosti je vždy otázkou hodnocení konkrétních okolností každého případu, a tedy lze jen těžko provádět jakékoli srovnávání či zobecnění napříč skutkově a právně odlišnými případy. Dovolává-li se proto stěžovatel v kasační stížnosti dalších rozsudků, lze z nich pro účely této věci učinit zobecňující závěr, že správní orgán má povinnost zjistit skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to zejména ve vztahu k nezletilým dětem tak, aby mohl být posouzen jejich zájem, včetně poměření, zda převáží nad zájmem veřejným.

[19] V nyní posuzovaném případě žalovaný vycházel z tvrzení stěžovatele, že pečuje a podílí se na výchově a výživě nezletilé dcery, která je svěřena do péče matky (stěžovatel s matkou a dcerou nežije ve společné domácnosti). Žalovaný a městský soud nepochybovali, že mezi stěžovatelem a dcerou existuje silné citové pouto, a stejně tak nečinili sporným stěžovatelovo tvrzení o silné partnerské vazbě mezi ním a osobou zúčastněnou na řízení (družkou). O skutkovém stavu tak v přechozím řízení nepanovaly rozpory. Stěžovatel neuvádí, jaké další konkrétní okolnosti měly být jeho výsledkem (případně výsledkem družky) zjištěny. Lze také souhlasit s žalovaným a městským soudem, že úřední záznam cizinecké policie nebyl v řízení prováděn jako důkaz, nýbrž podpůrně sloužil k porovnání podkladů doložených stěžovatelem. Výsledek stěžovatele tedy nepřipustně nenahrazoval.

[20] Městský soud při posuzování přiměřenosti zásahu do soukromého rodinného života stěžovatele a jeho rodinných příslušníků (včetně zohlednění nejlepšího zájmu dítěte) vycházel v souladu s výše citovanou judikaturou z toho, že zájem dítěte nemá vždy absolutní přednost před chráněným veřejným zájmem (zde zájem státu na ochraně bezpečnosti a veřejného pořádku). Není tedy pravda, že by poměření bylo provedeno pouze paušálně a že by nebyla hledána spravedlivá rovnováha mezi právem na rodinný život a zájmem dítěte na straně jedné a veřejným zájmem na straně druhé. Zájem státu na ochraně bezpečnosti a předcházení kriminality v daném případě převážil nad právem na nerušený rodinný život i nad zájmem dítěte. Stěžovatelova dcera může na území nadále pobývat v péči matky, stěžovatel ji může finančně podporovat ze země původu. Nic také nebrání tomu, aby dcera a družka navštěvovaly stěžovatele v zemi původu, stejně jako stěžovatel může k jejich návštěvám na území využívat krátkodobého vízového pobytu.

IV. Závěr a náklady řízení

[21] Vzhledem k tomu, že městský soud rozhodl v souladu s ustálenou a jednotnou judikaturou, která poskytuje odpověď na stěžovatelem vznesené kasační námitky, a nepochybil ani při výkladu hmotného či procesního práva, Nejvyšší správní soud kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[22] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 a 7 ve spojení s § 120 s. ř. s. K odmítnutí pro nepřijatelnost dochází na základě zjednodušeného věcného posouzení případu (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS), a proto je namíste rozhodnout o náhradě nákladů řízení podle úspěchu ve věci (viz již citované usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. 9 As 83/2021-28). Žalobce (stěžovatel) neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalovanému v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec obvyklé úřední činnosti, náhrada nákladů řízení se mu tudíž nepřiznává.

[23] Výrok o náhradě nákladů řízení osoby zúčastněné na řízení se opírá o § 60 odst. 5 s. ř. s. (ve spojení s § 120 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud osobě zúčastněné na řízení neuložil žádnou povinnost ani neshledal důvody zvláštního zřetele hodné pro přiznání nákladů řízení, proto rozhodl tak, že osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

pokračování

V Brně dne 5. prosince 2024

Mgr. Ing. Veronika Juříčková
předsedkyně senátu